

نام و نام خانوادگی:

آموزش و پرورش
به نام خدا

سال آموزشی:

کد دانش آموزی :

دبیرستان

سال:

نام دبیر : آزمون : فارسی ۱ (آموزه ۱ تا ۱۸) خرداد (اصلی) آموزگاه: نیمسال: دوم شماره: ۴ مدت : ۶۰ دقیقه

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱. زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم فُرْقَت بود و هم وُصَلت. ۳- و باز بی درنگ به کندن کِرَت پرداخت.
۲. تو خدا را در تَمَلک داری و خود از آن بی خبر بوده ای. ۴- تنی لرز لرزان و رخ سندروس
۵. جمع مکسر یا مفرد واژه های زیر را بنویسید.
- ۱-۵- نفس: ۲-۵- ضمانم:
۶. واژه های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید. (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
- ۱-۶- هواپیما: ۲-۶- پسرک: ۳-۶- برادرزاده:
۷. کلمه‌های املایی را برای جای خالی بگزینید:
- ۱-۷- بعد از تو روا باشد (نقص - نغز) همه پیمان‌ها.
- ۲-۷- جست از ... (صدر - سدر) دکان، سویی گریخت
۸. غلط‌های املایی را در گروه واژگان زیر بیابید و اصلاح کند.
- « مقلوب و شکسته - قیاس و سنجش - قربت و خویشاوندی - خوار گل - قیاس و اندازه - فراق و دوری - باد سبا - هوس و وسوسه - انهار و جوی‌ها - غرض و وام - درع و زره »
۹. کدام جمله مرکب است؟ جمله وابسته یا پیرو را در آن شناسایی کنید.
- الف) تیمور لنگ، سوار بر اسبی با لگامی زرّین شد.
- ب) خرگوشی می‌کشم تا بکشید.
۱۰. بیت زیر را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و نام اجزای آن را بنویسید. (نهاد، قید، متمم، مسند)
- ناتانیل آنگاه که کتابم را خواندی، دلم می‌خواهد که این کتاب، شوق پرواز را در تو برانگیزد.
۱۱. هر یک از واوهای متن زیر چه نوع واوی است. (حرف عطف، حرف پیوند)
- ۱-۱۱- دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می لرزانند.
- ۲-۱۱- تیمور زانو بر زمین زد و سر فرود آورد.
۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص و شمار)

فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی
کشیدید			

۱۳. در بیت زیر ضمیر پیوسته چه نقش دستوری دارد؟

☐ هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد/ خدش در همه حال از بلا نگه دارد

۱۴. در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟

■ يعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۱۵. در بیت زیر کدام ویژگی حماسه آشکار است؟
۱۶. با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، عبارت‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی است؟
- ۱-۱۶- بگفتند کای نیکدل شیرزن / پر از غم بد از تو دل انجمن.
- ۲-۱۶- بشد تیز رهام با خود و گیر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر
- ۳-۱۶- زنگ نقاشی خشکی نداشت، دلخواه و روان بود.
۱۷. در بیت زیر دو آرایه پیدا کنید.
- « ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری »
۱۸. کدام واژه دارای «ایهام» است دو معنای آن را بنویسید. «گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید.»
۱۹. درست و نادرست بودن آرایه ها را در بیت‌های زیر بررسی کنید.
- ۱-۱۹- « گل از شوق تو خندان در بهارست / از آتش رنگهای بی‌شمارست » (حسن تعلیل - استعاره)
- ۲-۱۹- « به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب / که علم کند به عالم شهدای کربلا را » (جناس همسان - جناس ناهمسان)

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:			
۱	۱-۳	۱-۱	
۰/۵	۱-۴	۱-۲	
۰/۵	۱-۵	۱-۵	
۰/۷۵	۱-۶	۱-۶	۱-۶ (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
۰/۵	۱-۷	۱-۷	۱-۷
۱	۱-۸	۱-۸	
۰/۵	۱-۹	۱-۹	
۱	۱-۱۰	۱-۱۰	
۰/۵	۱-۱۱	۱-۱۱	۱-۱۱ (حرف عطف، حرف پیوند)
۰/۵	۱-۱۲	۱-۱۲	۱-۱۲ جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)
۰/۷۵	۱-۱۳	۱-۱۳	۱-۱۳
۰/۲۵	۱-۱۴	۱-۱۴	۱-۱۴
۰/۲۵	۱-۱۵	۱-۱۵	۱-۱۵
۲) قلمرو ادبی (۵نمره)			
۰/۲۵	۲-۱۵	۲-۱۵	۲-۱۵
۰/۷۵	۲-۱۶	۲-۱۶	۲-۱۶
۰/۵	۲-۱۷	۲-۱۷	۲-۱۷
۰/۵	۲-۱۸	۲-۱۸	۲-۱۸
۰/۵	۲-۱۹	۲-۱۹	۲-۱۹
۱	۲-۲۰	۲-۲۰	۲-۲۰ سه پرسش:

۰/۵	۲۱.
۰/۵	۲۲.
۰/۵	۲۳.
۰/۵	۱-۲۳- از این مرز فرخنده مردخیز ○ ۲-۲۳- شما را چو باور به یزدان بود ○ ○ کـنام پلنگان دشمن ستیز ○ جهان شد از ایشان پر از گفتگو ○ هم او مر شما را نگهبان بود.
۳) قلمرو فکری (۸نمره)	
۰/۷۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴.
۰/۵	۲۵.
۰/۵	۲۶.
۰/۵	۲۷.
۰/۵	۲۸.
۰/۵	۲۹.
۰/۵	۳۰.
۰/۲۵	۳۱.
۰/۵	۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
۰/۵	۱-۳۲
۰/۵	۲-۳۲
۰/۲۵	۳-۳۲
۰/۵	۴-۳۲
۰/۲۵	۵-۳۲
۰/۵	۳۳.
۰/۵	۳۴.
۰/۵	۱-۳۴
۰/۵	۲-۳۴
۰/۲۵	۳۵.
۰/۲۵	۳۶.
۰/۲۵	۳۷.
۰/۲۵	۳۸.
۰/۲۵	
این همه گفتیم لیک اندر بسیج / بی عنایات خدا هیچیم هیچ	

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱

۱- جدایی (۰/۲۵)

۲

۲- دارا شدن (۰/۲۵)

۵

۳

۳- زمین مرزبندی‌شده کوچک برای کشاورزی (۰/۲۵)

۴

۴- صمغی زرد (۰/۲۵)

۰/۵

۱-۵- نفوس (۰/۲۵)

۰/۵

۲-۵- ضمیمه (۰/۲۵)

۰/۷۵

۱-۶- مرکب (۰/۲۵)

۰/۷۵

۲-۶- وندی (۰/۲۵)

۰/۷۵

۳-۶- وندی مرکب (۰/۲۵)

۰/۵

۱-۷- نغز (۰/۲۵)

۰/۵

۲-۷- صدر (۰/۲۵)

۱

۸- مغلوب - خار - صبا - قرض (هر پاسخ درست ۰/۲۵)

۱

۰/۵

۹- تا بکشید. (۰/۲۵)

۰/۵

ب (۰/۲۵)

۱۰

۱

■ دلم: نهاد (۰/۲۵)

۱

ناتانائیل: منادا (۰/۲۵)

۱

در تو: متمم (۰/۲۵)

۱

پرواز: م الیه (۰/۲۵)

۰/۵

۱۱-۱- حرف عطف (۰/۲۵)

۰/۵

۲-۱۱- حرف پیوند (۰/۲۵)

۰/۷۵

۱۲- جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)

۰/۷۵

فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی
کشیدید	نکشید (۰/۲۵)	دارید می کشید (۰/۲۵)	کشیده باشید (۰/۲۵)

۰/۲۵

۰/۲۵

۱۳- مفعول (۰/۲۵)

۰/۲۵

۱۴- آموزگار (۰/۲۵)

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۰/۲۵	۱۵- ملی / قهرمانی. (۰/۲۵)
۰/۷۵	۱۶- با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، متن‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی اند؟ ۱-۱۶- مجاز (۰/۲۵) ۲-۱۶- اغراق (۰/۲۵) ۳-۱۶- حس آمیزی (۰/۲۵)
۰/۵	۱۷- دو آرایه هر یک (۰/۲۵) «ابر و باد و مه و خورشید و فلک: تناسب / در کارند، به کف آوردن: کنایه (۰/۲۵) / نان: مجاز از روزی»
۰/۵	۱۸- بو (۰/۲۵) رایحه / آرزو (۰/۲۵)
۰/۵	۱۹- ۱-۱۹- درست (۰/۲۵) ۲-۱۹- درست (۰/۲۵)
۱	۲۰- ۱-۲۰- تولستوی (۰/۵) ۲-۲۰- فخر الدین علی صفی (۰/۵)
۰/۵	۲۱- «دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم به خدا قسم خدا را»
۰/۵	۲۲- گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید (۰/۵)
۰/۵	۲۳- (هر پاسخ درست ۰/۲۵)
۰/۵	۲۳- ۱- از این مرز فرخنده مردخیز ۲- شمارا چو باور به یزدان بود کنام پلنگان دشمن ستیز جهان شد از ایشان پر از گفتگو هم او مر شما را نگهبان بود.

۰/۷۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. اشکبوس کوشانی به رستم گفت با تو سلاحی به غیر از مسخره کردن و شوخی نمی‌بینم.
۰/۵	۲۵. مرد بقال موهای چهره اش را می‌کند و می‌گفت افسوس که نعمتم را از دست دادم.
۰/۵	۲۶. فریاد برآورد و گوش فلک را کر کرد. خیره شد و همه را ترساند.
۰/۵	۲۷. به زیانت چیزی نگو که دلت چیزی دیگر باشد (کنایه از دورو نبودن) تا مانند کسی نباشی که به مردم گندم نشان می‌دهد؛ ولی جو می‌فروشد.
۰/۵	۲۸. هنگامی که می‌خواستیم برویم او ما را با لطف و بخشش از راه دریا فرستاد.
۰/۵	۲۹. رستم کمان را در دست گرفت و تیر خدنگ را در قلاب گذاشت.
۰/۵	۳۰. نه می‌توانم او را خدا بخوانم نه می‌توانم او را بشر عادی بگویم، سرگشته ام که شاه سرزمین جوانمردی را چه بنامم.
۰/۲۵	۳۱. کاش نوع نگاهت به جهان را دگرگون کنی.
	۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. همیشه به جنگ اندرون نامدار زمانه ز مادر چنین ناورید که شد لاله رنگش به کردار قیر نبود اندر آن کار جای درنگ کمر بر میان بادیابی به زیر ۱) زنی بود پرسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گسرد آفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرود آمد از دژ به کردار شیر ۳۲-۱- «مانند» (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۲-۲- جناس ناهمسان: شیر، زیر (۰/۲۵) استعاره: زمانه ناورید (۰/۲۵)
۰/۵	۳۲-۳- مثنوی (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۲-۴- مشبه: لاله رنگش (۰/۲۵) / مشبه به: قیر (۰/۲۵)
۰/۵	۳۲-۵- کنایه: کمر بر میان (۰/۲۵)
۰/۵	۳۳. «هیچ فریبکار و چاره گری نمی‌تواند با خواست یزدان مخالف کند و پیروز گردد. (۰/۲۵)
۰/۵	۳۴. پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟ ۳۴-۱- دو انسان یا چیز به ظاهر همانند می‌توانند در درون کاملاً ضد هم باشند. (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۴-۲- با انسان‌های اهریمن منش دوستی نکن. (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۵. امام حسین به مردم جهان کردار نیک و فرهنگ والا را آموخت.
۰/۲۵	۳۶. هر کس به خداوند توکل کند خدا برای او کافی است. (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۷. خداوند همیشه حاضر و آشکار است. (۰/۲۵)
۰/۲۵	۳۸. چه پیشامد غیرمنتظره‌ای رخ داده. (۰/۲۵)
۰/۲۵	